

16. 8. 2013

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Požadavky na způsob zpracování nabídkové ceny ve veřejných zakázkách ve vztahu k DPH

Při zadávání veřejných zakázek je běžnou a rozšířenou praxí zadavatelů stanovovat v zadávacích podmínkách požadavek na uvedení nabídkové ceny v členění nabídková cena bez daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“), sazba DPH, výše DPH a nabídková cena vč. DPH, a to i přesto, že zákon č. [137/2006](#) Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o veřejných zakázkách“) takové členění nabídkové ceny nepředepisuje. Uvedené členění nabídkové ceny je pak zpravidla dále přejímáno do obchodních a platebních podmínek stanovených zadavateli pro plnění veřejných zakázek, příp. do závazných návrhů smluv, jež zadavatelé činí přílohami zadávacích dokumentací.

FIALA, TEJKAL A PARTNEŘI S.R.O.
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Cílem tohoto článku je, v souvislosti s v poslední době častými změnami výše sazeb DPH a aktuální judikaturou Nejvyššího soudu ČR (dále jen „**NS**“) týkající se sjednávání cen ve smlouvách a povinnosti odvádět DPH, poukázat na potencionální problém, jenž může při stanovení požadavku na shora uvedené členění nabídkové ceny v zadávacích podmínkách, resp. ve smlouvách na plnění veřejných zakázek, vyvstat.

V prvé řadě je vhodné upozornit na rozhodnutí NS ze dne 03.04.2003, sp. zn. 32 Odo 835/2002, v němž NS dospěl k závěru, že: **„nevyplývá-li z dohody stran něco jiného, je součástí ceny mj. i příslušná daň a clo (§ 2 odst. 1, 2. věta zák. č. 526/1990 Sb.[1]). Dohodnutou cenu díla nelze proto poté, není-li stranami stanoveno něco jiného, zvyšovat o daň z přidané hodnoty.“** Tento závěr NS ve své judikatuře zastává i nadále, zmínit lze např. rozhodnutí ze dne 30.10.2009, sp. zn. 23 Cdo 3573/2007, v němž NS podotknul: **„Z hlediska soukromého práva je však podstatné pouze to, zda mezi účastníky smlouvy byla kupní cena sjednána jako cena konečná, či ze smlouvy vyplývalo, že kupující je povinen hradit ke sjednané ceně navíc ještě další částky. (...) Základní zásada soukromého práva - pacta sunt servanda - stanovuje, že odpovědnost za znění smlouvy a plnění smluvních povinností nesou smluvní strany. Žalobkyně tak v případě, že smlouva neobsahuje povinnost žalované zaplatit ke kupní ceně i DPH, resp. kdy smlouva stanoví konečnou cenu zboží, nemůže přenášet svou odpovědnost za odvedení DPH státu na žalovanou, i kdyby k zaplacení DPH byla žalovaná povinna.“** Shodný závěr přijal NS taktéž v rozhodnutí ze dne 25.08.2010, sp. zn. 33 Cdo 1054/2009.

Zásadní pozornost je třeba věnovat i judikatuře NS týkající se výslovného stanovování sazby a výše DPH ve smlouvě v určité výši platné ke dni uzavření smlouvy. V rozhodnutí NS ze dne 20.04.2004, sp. zn. 32 Odo 270/2004, přijal NS v této souvislosti závěr, že: **„pokud pak následně po uzavření předmětných smluv o koupi najaté věci nabyt účinnosti zákon, kterým byla DPH snížena, pak odvolací soud správně uzavřel, že změna DPH v průběhu účinnosti předmětných smluv měla význam pouze pro fiskální vztah, bez vlivu na závazkový vztah účastníků, jehož součástí**

byla dohoda o ceně, odpovídající tehdy platným předpisům. (...) Bylo na obou účastnících, zda změnu daňového zákona promítnou do svého závazkového vztahu." Závěry obsažené v tomto rozhodnutí přitom obstály i v ústavní rovině, neboť Ústavní soud ústavní stížnost podanou proti tomuto rozhodnutí odmítl usnesením ze dne 5. 8. 2004, sp. zn. IV. ÚS 191/04. Tuto rozhodovací praxi tak NS zastává i nadále (viz rozhodnutí ze dne 23.11.2010, sp. zn. 33 Cdo 5117/2008 nebo rozhodnutí ze dne 12.05.2011, sp. zn. 26 Cdo 3458/2009.

Obdobný závěr přijal NS v rozhodnutí ze dne 27.01.2009, sp. zn. 23 Cdo 4345/2008, v němž NS rozhodl, že „**Daňová povinnost žalobce ale nemohla založit oprávněnost jeho nároku na zvýšení smluvní odměny o DPH.** Skutečnost, že žalobce po uzavření mandátní smlouvy (...) se stal plátcem DPH, měla význam pouze pro fiskální vztah, pro jeho daňové povinnosti vyplývající pro něj ze zákona o dani z přidané hodnoty, ale bez vlivu na závazkový vztah účastníků.“

Judikатурní závěry lze shrnout tak, že dlužníkovi (zadavateli jako kupujícímu, objednateli, atd.) vzniká povinnost uhradit věřiteli (dodavateli jako prodávajícímu, zhotoviteli atd.) částku sjednanou ve smlouvě a z hlediska vztahu věřitele a dlužníka je relevantní pouze výše plnění sjednaná ve smlouvě. Dojde-li v průběhu plnění smluvního vztahu ke změnám v sazbě daně, příp. stane-li se věřitel plátcem DPH, týká se to pouze věřitelovi daňové povinnosti, nikoliv jeho smluvního vztahu s dlužníkem a dlužník je povinen zaplatit věřiteli pouze částku sjednanou ve smlouvě.

Vzhledem k výše uvedeným závěrům NS nelze než zadavatelům doporučit, chtějí-li hradit dodavatelům DPH vždy pouze ve výši dle právních předpisů platných a účinných ke dni uskutečnění zdanitelného plnění, aby v obchodních a platebních podmínkách, resp. návrzích smluv, uváděli cenu plnění bez DPH a dále výslovně stanovili, že k této ceně bude připočtena DPH ve výši stanovené platnými a účinnými právními předpisy k okamžiku uskutečnění zdanitelného plnění. Lze rovněž doporučit, aby zadavatel učinil součástí obchodních a platebních podmínek ujednání, jež stanoví, že za správnost stanovení sazby DPH a vyčíslení výše DPH odpovídá dodavatel.

Shora uvedené důvody opodstatňující nevhodnost stanovení ceny v obchodních a platebních podmínkách (návrhu smlouvy) v členění cena bez DPH, sazba DPH, výše DPH, cena vč. DPH, lze uplatnit i na strukturu nabídkové ceny vyžadované zadavatelem v zadávací dokumentaci, když v zadávací dokumentaci postačí stanovit požadavek na vyčíslení ceny bez DPH, neboť výše DPH dle ustanovení obchodních podmínek může být proměnlivá (přijme-li zadavatel takovou úpravu), aniž by to mělo jakýkoli vliv na hodnocení nabídek. Tento závěr přitom platí pouze tehdy, bude-li zadavatel hodnotit cenu bez DPH.[2]

Rozhodne-li se zadavatel hodnotit cenu s DPH, je situace odlišná. V takovém případě nelze než doporučit, aby zadavatel stanovil cenu v obchodních podmínkách pevnou částkou tak, aby cena hrazená za poskytované plnění odpovídala cenám, které byly hodnoceny. Pokud by totiž zadavatel v obchodních podmínkách připustil změnu ceny plnění z důvodu změny sazby DPH, mohlo by dojít k tomu, že v důsledku zvýšení sazby DPH by uchazeči – plátcí DPH platil cenu vyšší než hodnocenou.[3] Toto zvýšení by přitom mohlo dodatečně ovlivnit i pořadí nabídek uchazečů, byla-li by mezi hodnocenými nabídkami nabídka uchazeče – neplátce DPH, která sice původně nebyla nejlevnější, ale v důsledku zvýšení sazby DPH a cen uchazečů – plátců DPH by se nejlevnější fakticky dodatečně stala. Takový postup by odporoval požadavku na účelné a hospodárné vynakládání veřejných prostředků. Toto doporučení se však zakládá výlučně na názoru autorů tohoto článku, když názory na tuto problematiku se mohou lišit. Autoři tohoto článku se setkali i s názorem, že problematiku hodnocení cen je třeba vztahovat pouze k okamžiku hodnocení nabídek a že následné plnění a případné změny cen v důsledku změny sazby DPH nastávají až po tomto okamžiku a zadavatel je nemusí zohlednit, když k okamžiku provádění hodnocení vybral nejlevnější nabídku. S tímto názorem se však autoři tohoto článku z uvedených důvodů neztotožňují.[4]

Závěrem lze konstatovat, že bude-li zadavatel hodnotit cenu bez DPH, lze pro tento případ doporučit shora uvedený postup. Bude-li zadavatel hodnotit cenu s DPH, je situace složitější, když pro tento případ neexistuje jasné doporučení, ale autoři článku mají za to, že jimi popsany postup lze akceptovat.

Mgr. Jan Tejkal,
advokát

Mgr. Lukáš Pruška,
advokátní koncipient

[Fiala, Tejkal a partneři, advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Mezníkova 273/13
616 00 Brno - Žabovřesky

Tel.: +420 541 211 528
Fax: +420 541 210 951
e-mail: recepce@akfiala.cz

-
- [1] § 2 odst. 1 věta druhá zákona č. [526/1990](#) Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů:
„Podle určených podmínek mohou být součástí ceny zcela nebo zčásti náklady pořízení, zpracování a oběhu zboží, zisk, příslušná daň a clo.“
- [2] V této souvislosti je vhodné upozornit na ustanovení § 79 odst. 2 zákon o veřejných zakázkách, jenž říká, že nestanoví-li zadavatel jinak, rozhoduje při hodnocení pro plátce DPH cena bez DPH a pro neplátce DPH rozhoduje cena s DPH. Toto ustanovení je však dispozitivní, a zadavatel může např. stanovit, že rozhodující pro hodnocení bude vždy cena bez DPH.
- [3] Autoři článku nepovažují za řešení stanovit v obchodních podmínkách, že cena plnění se v důsledku změny sazby DPH může pouze snížit, neboť takto nastavené obchodní podmínky by nebyly vyvážené a takové ustanovení by bylo možné napadnout pro rozpor se zásadou poctivého obchodního styku, event. obecným korektivem v podobě dobrých mravů.

[4] Ke dni sepisu tohoto článku není autorům známo žádné rozhodnutí příslušného orgánu, jež by tuto problematiku jednoznačně řešilo.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)